

پازار ایرتسی

فی ۱۵ محرم سنه ۱۳۲۹

وفی ۳ کانون نانی سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسعاملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درسعاملرندن

نوقاد مبعوثی

مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاء معاملرندن

کایسلی منیر

مندرجات

دینک اهمیت اقتصادی سی شرف الدین

هوامک حواص اوزرنده کی حقوقی م . صفوت

تمیز بورکلی بر کویلی م . صفوت

بیان الحق غزته سنه مکتوب خلیل الرحمن

اون بش، اون آلتی سنه اول
یا زلش اثر لر مدن

ع . خیری

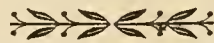
ادبیات

غزل سعود المولوی

نظم و اشکالم نظم طاهر المولوی

کاشانه بر نظر عمر نصوحی

ابراز حمیت

نسخه سی ۱ غر و شدر

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابر در)

ممالک اجنبیه ایچون :

۱۳ ، ۰۰ فرانق

» ۶ ، ۵۰

استانبول و ولایات ایچون :

بر سنه لکی ۵۰ غروش

التي آیلنی ۲۵ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلر منه

۱ کثر مقالاتنه آیات کریمه و احادیث نبویه درج ایدلمش بولندی نظر اعتباره آلنه رق رعایتسز لکده بولنلما می رجا اولنور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

(امام خلیل بن احمد) طرفدن تدوین ایدیلیمشدور [۱]
 لیکن امام خلیلک تدوین عروض و تصنیف اوزان ایله مه سندن
 اول، حتی — دینه بیایرکه — بر ایکی بیک سنه مقدم
 عربجه نك آهنگ نظمى موجود ایدی . بک اسکی
 زمانلرک یادکاری اولدینی روایت ایدیلان بعض منقومات
 عربیه بوکون الده بولونوبور .

زمانک اوزافاغندن بودهرمانده آتاره اعتماد ایتمه سهک
 بیله، عصر پیغمبری به قریب دورلرده کی (سوق عکاظ) ی [۲]
 تحطروادراده اوقونوب دهک زیاد، بک نیلن آثار منظومه نك
 جدار کعبه به آسیماق صورتیله مظهر مکافات اولدینی
 تذکر ایله نجه امام خلیلک نظم عربی آهنگکی آنجا ق بر
 طاقیم ضوابط تحتنه آلدینی قبوله مجبور قالیریز .

حضرت امامک نقصان فضیلتی انبیا نه چالیشوروز
 صائمیک . مشارالیهک تاریخ ولادت اولان ۸۱ سنه سنه
 قدر عربجه منظومه لر سویله ندیکی وایلدینی، علی الخصوص
 وقت سعادتدن اول و صوکر مشرکین و مؤمنیندن توزین
 کلامه مقتدر خیلی ذوات بولوندینی جهته اوزان عربیه
 غایه سی اعتباریله موجود ایدی دیمک ایستیوروز .

[۱] امام خلیل: علمای اسلامیه دن اولوب ۸۱ تاریخنده
 بصره ده ولادت و ۱۵۵ سنه سنه ینه اوراده وفات ایتشدور .
 مرجع دانشوران اولدینی حالد ضرورتله دمکنذار و الله اکبر
 کچرسه قاتیق آرا مایاجق درجه ده قناعتکار بر ذات استغنا شعار
 ایدی . رحمه الله

[۲] سوق عکاظ: حجاز بانایر لرندن بریک والک بیوکنک
 اسمیدر که هر سنه شوال ایچنده ، مکه به اوچ و طائفه برکون
 بعد مسافه سی اولان بر موضعه قورولوب بر آی دوام ایده ردی .
 قبائل عربک تکمیل خطبا ، بلغا ، شعرا سی بوراده طوبلا نوب
 مفاخره و مشاعر ده بولونور ، شایان تقدیر کورولان منظومه لر،
 ازیر ایدیلدکن صوکر یازیلیر و کعبه دیوارینه آصیلیردی . عصر
 سعادتده ، بیت مکرمه تعلیق اولونمش یدی قصیده واردی که
 (معلقات سبعه) ده نیلن بو قصائدک ناظم لری ستولردر :

۱ امرأ الفیس بن حجر بن عمرو الکندی ۲ طرفه بن
 عبدالکبری ۳ زهر بن ابی سلمی المزنی ۴ لبید بن ربیعہ العاصری
 ۵ عمر بن کثوم ۶ عنتره بن شداد العبسی ۷ حارث بن حلزہ
 الیشکری .

سقف رفیعی برج جوزایه ، یعنی قبه سمایه منتهیدر . او
 قصر عالی کیلینجه — صوبی شکر کی طاتلی ، ایچلمه سی
 معیشت اغنیا کی لذت ، جریانی فرمان پادشاهی کی
 سریع — بر نهر کورولور .

اونهر، برفلک اولمادینی حالد اجزاسی (حبابه لری)
 ییلدیزلری آندیریر ، بر بولوط دکلکن صدای مهی ،
 آواز رعد ظن ایدیلیر . اوزه رندن بر قوش اوچاقق
 اوله امواج بالاخیزندن قانادلری ایصلانیر .

ایچریسنده — قولقلری ، مرصع آلتون حلقه لرله
 مزین — باقلر ، کلین کی خرام ایتمکده در .

یمین الدولة [۱] امین الملة، سلطان کشورکشا، خسرو
 آزادی بخشا محمود غازی نك سرمست تماشا و نشوه دار
 صفا اولماسی ایچین ، ساحل لطیفنده بر موقع بدیع بنا
 ایدیلیمشدور .

مابعدی وار

ظاهر الملوری

تدریسات ادبیه دن

نَظْمٌ وَاشْشِکَا لِنَظْمٍ

مابعد

کله م اوزان عروضه :

عرب ادبیاته متعلق فنون میاننده — نظم عربی
 اوزانندن باحث — (عروض) عنوانلی بر فن واردر که

[۱] (یمین الدولة) تعبیری خلفای عباسیه طرفندن
 سلطان محمود ویریلش بر عنوان رسمیدر .

ایشته امام خلیل، کندی زمانسه قدر سویله نمش اولان منظوماتی کوزدن کچیرمش و بونلرده بولدیغی مختلف آهنگلری (افاعیل و تفاعیل) ده یلن الفاظ هجائیله ایله ضبط ایله مشدر.

اساس الاوزان اولان افاعیل و تفاعیل (فعولان، فاعلان، فاعلاتن، هفاعیلن، مستفعیلن، مفاعلاتن متفاعیلن مفعولات) کلتاندن عبارتدرکه بونلرک تکزرر و تحولندن عروضک بحرلریله وزنلری حصوله کلیر [۱]

وزن، بحر، عروض افطرنی ایجه آکلاما کز ایچین، ییلدی ککیز موسیقی تعبیراتیله تعریفه چالیشالم: مثلاً «دم، تک، تک، دم، تک» حرکاتندن هربری ضرب، هیئت مجموععه سی اصول، بونلردن ونغماتک کیفیت اجرا سندن بحث ایدن فن، موسیقیدر. علی التقریب وزنلرده: نظمک ضربی، بحرلر اصولی، عروض ایسه موسیقیسیدر. اوکره نه حکمز (قافیه) ایچین ده (قرار) دییه بیلیرز.

* *

فن عروض: اولاً عرب، صوکر ا عجم دیارنده شایع اولدی. عجمستانده لسان دینی و رسمی عربی اولدیغی ایچین یه تیشن علما. عربجه ایله توغل ایدیور، مؤلفین عربجه کتاب یازیور، فرس شاعرلری بیله عرب وزنلری و عرب لسانیه شعر سویلیوردی.

شو حال، طوائف ملوکدن سامانیلر (۲) زمانسه قدر دوام ایئدی. بوحکومت، وحدت اسلامیه بی تفرقه یه دوشورن برسیاست تعقیبنه قالدیشدی ایرانیلرده قومیت

[۱] بحر عربیه: طویل، مدید، بسیط، وافر، کامل، هزج، رجز، رمل، سریع، منسرخ، متقارب، متدارک، خفیف، مضارع، مقضب، مجتث، جدید یاخود غریب، قریب یاخود مستعجل، مشاکل یاخود متأخر دن عبارتدرکه صوک اوچی مؤخرأ تشکیل ایدیلشدر.

[۲] سامانیلر: ۲۸۷ دن ۳۸۹ تاریخنه قدر ماوراءالنهر، خراسان، جرجان طرفلرنده حکمدارلق ایدن ۹ کیشیدر. بونلرک جدی بولونان (سامان) اولاده وه جی صوکر ا حیدود

غیرقی اوپاندیروب عربلردن آیرمقی ایچین فارسی بی لسان رسمی یادی. بونک اوزهرینسه فارسی کتابلر یازیلمایه و عروض عربی یه توفیقاً منظومه لر انشاد ایدن عجم شاعرلری پیدا اولمایه باشلادی. هله غزنویلر (۳) زماننده نظم فارسی ذروه کاله یوکسه لدی.

فقط شعرای فرس، عرب بحرلرینک اون دوق زینی ده قبول ایتمه دی. الک سلیس و آهنگدار اولانلرینی آلدی. اونلرک پیروی بولونان سخنوران عثمانی ایسه عجملرک بکندکری اوزانک ده الک سامعه نوازیی آیردی. بزده بو منتخباتک المشهورلرینی اوکره نمکله اکتفا ایده حکز.

افاعیل و تفاعیل: سبب، وتد، فاصله (۴) نامی ویربان اجزادن حصوله کلیر. بو کلماتک بعض تحوله

سرکرده سی اولوب خراسان والیسی (طاهر ذوالیمینین) بونک اوغلی (اسد) ی استخدام اتمش، اسدک اوغلی (احمد) ایسه (مأمون) زماننده فرغانه، سمرقند، هرات والیلکرنده بولونمش، بونک اوغلارندن (نصر) و داهاصوکر ا (اسماعیل) ماوراءالنهر والیسی ایکن ۲۸۷ ده اعلان استقلال ایله مشدر.

[۳] غزنویلر: ۳۸۷ دن ۵۴۵ تاریخنه قدر آسیای وسطی ایله هندوستانک شمال طرفلرنده اجرای حکومت ایدن ۱۴ ذاتدر. بوحکومتک مؤسسی (سبکتکین) اسمنده بر آدمدرکه (منصور بن نوح سامانی) نک امراسندن (الب تکین) ک کوله سی ایکن دامادی اولمش وافندیسک وفاتندن صوکر ا (غزنه) ولایتی الله اتمشدی. بکری بیل قدر چالیشارلق ارتحالنده اوغلی (سلطان محمود) ه بوبوک بوحکومت بیراقدی. اوده برقات داهای غیرت ایدهرک شوکت فوق العاده اکتسابنه موفق اولدی. سلطان محمود، غزنویلرک - هرتورلو معناسیله - برنجیسی اولدیغی کبی ملوک اسلامیه نک ده ایلهری کلنلرندندر.

[۴] سبب: خفیف، ثقیل نامیله ایکی یه آیریلر. بر متحرکه برساکنه (سبب خفیف) ایکی حرف متحرکه (سبب ثقیل) ده نبر. وتده: مجموع، مفروق عنوانیله ایکی قسمدر: ایکی متحرک، برساکن حرفه (وتد مجموع) ساکن اورتاده بولونورسه (وتد مفروق) نامی ویریلر.

فاصله ده: صغری، کبری دییه ایکی یه منقسمدر. اوچ متحرک برساکن حرفه (فاصله صغری) دوت متحرک برساکن حرفه (فاصله کبری) تعبیر ایدرلر.

ابراز حمیت

سر محرر من مصطفی صبری افندینک مقاله مهمه سی
محتوی اولان رساله مزک ۹۱ نجی نومرولی نسخہ سی
حقنہ اداره خانمزه اینہ کولدن وارد اولان تلغرافنامہ بی
بروجہ زیر درج وقضاء مذکور اہالیسنک بو خصوصہ
ابراز ایلدکری حمیت و ماونتلرندن طولایی بیان تشکر
ایده رز .

صورت تلغرافنامہ

در علیہ دہ شہزادہ جامع شریفی حوالہ سنہ کمر قبوسندہ
ایکی نومرولی بیان الحق ارارہ علیہ سنہ

اینہ کول دونمائی عثمانی شعبہ سنہ تیمناً تبرع ایدی لان
مبارک بیان الحکم طقسان بر نومرولی نسخہ سی بالزایدہ
بیک یوز آلتش غروشہ چیقدی یوزدہ اوچ ضم ایلہ
آصقیدن ایندکدن صکرہ قاچہ تسلیم اولورسہ انشاء اللہ
تعالی عرض اوانہ جقدر .

سرای بوسنہ لی سمیز زاده

الطاج محمد

مدیر مسئولی : محمد منیر

محمودیک مطبعہ سی

اوغراماسنہ مثلاً (مفاعیلان) لفظندن (ی) حرفک حذف
ایدیلیمہ سنہ (علت) دہیلیر . عروضک (قبض) دیبہ
باشلایان بوقائده سز علتلیریلہ اوغراشمق ، درمان نابذیر
بر درده اوغرامق قدر مزعجدر . بناء علیہ ، شافی حقیقی
حضر تلری سزی دہ ، بزی دہ بودرددن محافظہ بویورسون
دعاسیلہ اونلری کچہ جکیز .

بر وزنک حاوی بولوندیفی آھنکہ مـ اوای اولان
سوزہ (موزون) موزون بر سوزی ، وزنک اجزاسنہ
کوره آیرمایہ دہ (تقطیع) دیرلر .

توازنده فتحہ ، کسرہ ، ضمہ ، کبی احوال حرکہ یہ
دکل ، حروف متحرکہ یہ اعتبار ایدیلیر . مثلاً (مفاعیلان)
وزنی ایلہ (افندیلر) موزونی ، دورت ہجا بولونمائی
وبرنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ، ہجالرک مفتوح اولما . یلہ
بر برینہ مساویدر . فقط دردنجی ہجالرنده برینک مضموم ،
دیگرینک مفتوح بولونماسندن ارالرنده مطابقت یوقدر .
ایشہ بوتورلو عدم مطابقتک ، یعنی ضمہ یہ مقابل فتحہ ،
یا خود فتحہ یہ معادل کسرہ تصادف ایتہ سنک توازنہ تأثیری
اولاماز .

معلومات نظریہ نک بوقدری کافی برازدہ تطبیقات
ایلہ اشتغال ایدہ لم . مابعدی وار

طاہر المولوی